

„Edinost“

zastopnik enkrat na dan, razen nedelj in
povratnikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
vrednina je plačevati naprej. Na u-
ročbe brez priložnosti naročnine se urova
se ostra.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samezne številke po 6 stotink (3 avč.);
svet Trsta pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

odnositi je mož!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana osmrtnica in javne zahvale do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in oglase spre-
jema upravnništvo. Naročnina in oglase
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in
sprejemanje inšertov v ulici Molin
piccola št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Naša gospodarska organizacija.

II.

Tržaški Slovenci so padli v nemilost pri
gospodu okoli »Slovenec«, ker so skromnega
mnenja, da je katoliška ideja ravno takó
dobro shranjena pri gg. duhovnikih Periču,
Biankiniju in Spinčiču, kakor pri neduhov-
niku dru. Šusteršiču, in morda še — neko-
liko bolje.

Ker jim pa tega ne more naravnost
očitati, spravi se je »Slovenec« na gospo-
darsko organizacijo v Trstu, katera mu ni-
kakor ne ugaja.

»Slovenec« namreč nikakor ne more
razumeti, kakó more obstajati gospodarska
organizacija, ki ne stoji pod poveljstvom vse-
garniškega g. dra. Šusteršiča: to sploh ni
gospodarska organizacija! Kakó pa morejo
tudi tržaški Slovenci biti takó predrzni, da
si ustanovljajo gospodarska društva in da jih
ne stavljajo pod komando g. dra. Šusteršiča?
Zgodovina po zaslugi g. dra. Šusteršiča še
neobstoječega ribiškega društva jih nikakor
ne opravičuje, kajti okolnost, da g. dr. Šu-
steršič ni dal skozi 6 mesecev odgovora na
dotično prošnjo naše kmetijske družbe, je
mogla tržaške Slovence prepričati, da je ri-
biško društvo nepotrebno za njihovo organi-
zacijo. Prošiti so morali, naj se jim ustanovi
»konsum« s prodajo petjota in g. dr. Šuster-
šič bi jim bil šel ne samo drage volje na
roko, temveč bi jih bil še pohvalil radi ši-
renja prave krščanske organizacije.

Tako pa jim očita »Slovenec«, da »so
se gospodarska društva samostojno organizi-
rala«, brez pomoči tržaških rodoljubov.

Srečna okolica tržaška, kjer se napravlja
vse samo ob sebi!

Tudi »vsepeh resnično in edino vpošte-
vanja vrednega slovenskega denarnega za-
voda v Trstu (menda posojilnice?) ni zasluga
tržaških prvakov«. Takó nam zatrjuje »Slo-
venec«. Tu bi nam moral »Slovenec« pred
vsem povedati, koga smatra on vrednim no-
siti naslov tržaškega prvaka, kajti, v kolikor
so nam razmere v posojilnici znane, sedijo,
deloma so sedeje, v odboru te zadrage vse
tiste osebe, ki se udeležujejo političnega in
socijalnega gibanja tržaških Slovencev. Ako
se ta zavod nima zahvaliti za svoj uspeh tem
ljudem, potem se je tudi tu napravilo vse
samo ob sebi.

O srečna zemlja tržaška!

Sicer pa naj verjame gospoda okoli
»Slovenec«, da se tržaški prvaki nikakor ne
puliyo za slavo, da so oni kaj pripomogli k
gospodarskemu napredku tržaškega Sloven-
stva: njim je oseba postranska, a resnični
napredek glavna stvar. Oni ne zavidevajo dru-
gim resničnim zaslug in se ne ravnaajo po
tistem kranjskem receptu, po katerem se ima
hitro osnovati »klerikalno« posojilnico, če se
je kje ustanovilo liberalno tako društvo.

Tržačanom zadostuje dejstvo, da obsto-
jijo gospodarska društva, oziroma, da se
snujejo; oni ne vprašujejo, kdo jih je usta-
novil, kakor tudi »Slovenec« ne vprašuje,
kdo je ustanovil tržaško kmetijsko družbo,
njene podružnice, kdo je ustanovil vse za-
varovalnice za govejo živino, tržaško poso-
jilnico in vse tiste zadrage, ki so nastale v
zadnjih petih ali šestih letih?

Srečni Tržačani, ki lahko spijo, a se
jim vsejedno ustanovljajo in razvijajo ti
zavodi!

Če pa »Slovenec« referent za tržaške
razmere o teh društvih od sedaj nič znal ni,
če je ostal osumen, ko je videl toliko šte-
vilo, naštetu v prvem članku »Naša gospo-
darska organizacija«, in če mu od njegovega
bivanja v Trstu ni ostalo drugo v spominu,
nego »tarok in domino-partije«, razlaga se to
s tem, da se on v Trstu sploh ni bavil z

drugim nego s tarokom in z domino, in da
je študiral gospodarsko organizacijo v krčmi
»all'abbondanza«, v iredentarski ka-
varni Fabris in — ne vemo še kje.

Potem pa naj se ne baha, da je on ho-
tel začeti akcijsko za ustanovljenje tega ali
onega društva, ko je vendar splošno znano,
da se je za gibanje tržaških Slovencev toliko
brigal kakor za lanski sneg.

Tržaški Slovenci z veseljem pozdravljajo
vsacega (naj bo klerikalen ali liberalen) po-
močnika na narodnem in gospodarskem polju,
ali s samimi zbadljivimi in vrhu tega po-
polnoma neresničnimi dopisi v »Slovenec«
pa jim ni pomagano.

Ljudsko štetje v Istri.

Interpelacija poslanca Spinčiča in tova-
rišev v seji poslanske zbornice dne 12. fe-
bruvarja 1901.

Minolega meseca januarja so vršili
ljudsko štetje tudi v Istri, ki še ni dovr-
šeno. V večini občin so bili komisarji za
ljudsko štetje določeni od občin in jim je
bila poverjena naloga izpolnjevanja prijavnih
listov.

Iz občin, ki so jezikovno mešane, zlasti
iz občin, katerim stoji na čelu Italijani ali
italijanski misleči možje, in v katerih se na-
haja večje ali manjše število Hrvatov ali Slo-
vencev, in v katerih čisto Hrvatje in Slo-
vencev sestavljajo večino prebivalstva, dá, celó
tudi izključno prebivalstvo, je bilo čuti glede
ljudskega štetja velikih pritožb, tako, da bo
— ako se skoro ne napravi remedura —
ljudsko štetje popolnoma falzifi-
cirano in ne le da z istim ne bo dosežen
tisti cilj, katerega bi v tem pogledu morali
doseči v zmislu določil zakona, ampak pro-
vzroči še zmešnjavo v javnem življenju.

Podpisanim ni znano postopanje o ljud-
skem štetju v vseh občinah Istre. Ono, kar
so čuli, opravičuje zahtevo po energičnih
odredbah od strani e. kr. oblasti proti falzi-
fikovanju ljudskega štetja.

1. V okraju Poreč, občina Umag, niso
komisarji za ljudsko štetje v davčnih občinah
Materada, Lovrečica in Petrovija, v katerih
se, zlasti v dveh prvoimenovanih, splošno go-
vori hrvatski, niti vpraševali ljudi o obče-
valnem jeziku, ampak so pravili, da dotično
rubriko izpolnijo na občinskem uradu. V
davčnih občinah krajne občine Buje so po-
stopali na isti način. Na zahtevo prebivalcev
sela Krasice v zadnjeimenovani krajini ob-
čini, naj se jim kakor občevalni jezik vpiše
slovenski, je e. kr. okrajno glavarstvo po-
slalo tjakaj posebnega uradnika, ki je obdr-
žaval z ljudmi pravi jezikovni izpit in kate-
remu je zadesčal le jeden sam romanski izraz,
da jih je označal za Italijane.

V davčni občini Kastelir, krajne občine
Vižinada, v kateri se sploh govori hrvatski,
je vaški župan pozval k sebi hišne gos-
podarje in jih je izpraševal o tem in onem,
samo ne o občevalnem jeziku. Do onih, ki
niso prišli k njemu, je poslal nekega Itali-
jana, ki se je nedavno temu priselil tja. Tudi
ta ni vpraševal po občevalnem jeziku in je
odgovarjal onim, ki so mu povedali ne vpra-
šani, da je hrvatski njihov občevalni jezik
in da so Hrvatje: Questo e tutto niente, qua
non gavemo Croati. (To ni vse nič, tu nimamo
Hrvatov.)

Veliko vprašanje je, da-li je e. kr. po-
litična okrajna oblast v vseh davčnih obči-
nah vojeja obsežja, v katerih se govori
hrvatski, a so občinske oblasti vpisale itali-
janski kakor občevalni jezik, postopala na
isti način, kakor je storila v Krasici: da-li
je namreč Hrvate, za katere je italijanski
vpisan kakor občevalni jezik, izpraševala o

njih znanju italijanskega jezika, kakor je one
iz Krasice, ki v resnici niso Italijani, a jih
hočejo imeti kakor Italijane, in so slovenski
priobčili kakor občevalni jezik, podvrgla iz-
pitu v slovenskem jeziku?!

2. Voditelj e. kr. okrajnega glavarstva
v Kopru je, v kolikor je znano, zadnje dni
meseca januarja došel v nekatere kraje krajne
občine Buzet, da se prepriča, da-li je ta-
mošnja občinska oblast za one, ki govorijo ital-
jezik vpisala, italijanski kakor občevalni jezik?
Ta občinska oblast se ne boji kontrole e. kr.
oblasti, kakor se ne boji nobena druga hr-
vatska ali slovenska. Vprašati pa moramo,
da-li je omenjeni voditelj e. kr. okrajnega
glavarstva, ki je pokazal že tolikokrat in ob
toli različnih prilikah, da postopa pristranski
Italijanom v prilog, došel tudi v kraje
krajnih občin Roče, Milje, Koper, Izola, Pi-
ran in Pomjan, da se prepriča, da-li so ta-
mošnje italijanske občinske oblasti za vse
tiste, ki govorijo hrvatski ali slovenski, zapi-
sane hrvatski oziroma slovenski jezik kakor
občevalni jezik? V Škofije, krajna občina
Milje, so došli komisarji za ljudsko štetje v
spremstvu orožnikov, ker so ljudje zahtevali
slovenske tiskovine, in so ljudem, ki so to
storili, žugali s kaznijo zapor.

(Pride še).

Glas iz vrst narodnega ženstva.

Opuščaj svojemu sovražniku
in stori mu dobro!

Gospod urednik! Vi veste gotovo, da se
me tržaške Slovenke ne spuščamo v politiko,
ker imamo veliko drugega važnega posla, s
katerim tudi koristimo svojemu narodu ter
služimo Bogu in domovini. Politiko prep-
uščamo drage volje svojim možem, zanašaje se
trdo na njih zmožnosti in skušnje. Da pa
zašledujemo zvesto in skrbno vse pojave, bo-
disi na gospodarskem, bodi na literarnem ali
političnem polju, to tudi dobro veste.

Morale bi torej biti slepe, brez smisla,
brez čuta, za vso našo narodno borbo, ako
bi nas ne navdajala sveta nevolja do onega,
ki je provzročil na Dunaju razkol mej jugo-
slovanskimi poslanci. Ali si more rodoljub
misliti sploh kaj žalostnega, nego je ta raz-
kol? »Slovenec« pa, ki hoče biti glasilo ča-
stite duhovščine, glasilo naslednikov Krista,
ki je šel drage volje v Cahejevo hišo, četudi
je bil ta poslednji velik grešnik, to glasilo
odobruje in brani postopanje, o čegar inici-
jatorju si kratko malo ne moremo misliti, da
bi mu bila blagor in osiguranje bodočnosti
naroda res pri sre. Mož nikakor neče se-
diti z »liberalci« v enem klubu!
In tako izjavlja mož v imenu — krščan-
skega načela! — Jaz vprašam: je-li to
po nauku Učenika: »Odpusti svojemu so-
vražniku in stori mu dobro«?! Ali je po-
stopanje izvestnega gospoda na Dunaju v so-
glasju s tem najvzvišenejšim naukom?! Ali ni
Krist prelil svojo srčno kri za vse ljudi in
tudi za svoje sovražnike?! »On« pa ne odpuščá!
Svoje sovražstvo nosi mož tudi tja ven, izven
ožje domovine svoje, v parlament na Dunaj,
kjer je naših itak že mala peščica! A še ti
so se razkrojili! Večna sra-
mota!

Ali tisti narod slovenski, ki ni še tako
srečen, kakor so drugi narodi, da bi mogel
biti borbo za večjo ali manjšo mero politične
vlasti, za nadvladje tega ali onega »načela«,
ampak je v obupnem položaju, da se mora
boriti za nago življenje, to je: za — vse, ta
narod vassme klicati na odgovor: kako morete
tako postopati?! Ste-li šli na Dunaj za svoj osebni
šport? Ali vas nisem poslal tja gori željno

pričakuje plodonosnega sadu od Vašega de-
lovanja?!

Da, narod sme zahtevati od Vas, da pu-
stite na strani vse osebne mrznje, da domači
prepír puščate doma, ter delate složno z dru-
gimi slovanskimi poslanci! Zahtevati sme od
Vas to, ker Vam je dal že v naprej največje
plačilo — svoje zaupanje! A kdor je plačan,
mora pač delati za onega, ki ga je plačal.

Koliko ogorčenje, kolika indignacija nas
navdaja dan na dan, ko čitamo, kako radi
bi se poslanci hrvatsko-slovenskega kluba
združili z »Slovanskim centrom«! A on noče
ničesar čuti o spravi, ničesar slišati o skup-
nih interesih: noče čuti obupnih klicev trpe-
čega in umirajočega naroda ob mejah domo-
vine! Če bi pero pomakala v strup in za-
pisala najsilnejši izraz, premalo bi bilo, da
označim to, kar čutim, ko opazujem take
pojave strankarskega fanatizma, ko vidim, da
se tako postopanje hoče še opravičevati s
sv. vero. O blasfemija! O Bog, zakaj do-
puščaš, da gaziyo v blato ta najvišji čut? De-
nite roko na sree, o gospoda poslanci! Odgo-
vorite brez zavijanja: moremo-li simpatizirati
z njimi, ki nočejo sprave?!

Je-li res »sovražstvo do ljudstva« to, ako
smo na strani onih, ki so za skupno delo vsaj
tam, kjer je tako skupno delo ne le možno, am-
pak postulat ljubezni do svojega naroda?!
Tu menda ni treba klicati sv. Duha, da bi
nas razsvetlil, da prav sodimo, ker odločitev
je lahka!! Kaj ste storili možje, vzeli ste
nam vero Nikoli nismo skrivali mi
Primorci, kadar se nismo strinjali z liberalci
v vaši ožji domovini, v Ljubljani; istotako
nam ne dopuščá vest sedaj, da bi ne govo-
rili odkrito, da se ne strinjamo z vašo politiko
na Dunaju, o vi — »konservativni« možje!

Dovolj! Vas, gospod urednik, pa ro-
timo: učite tudi nadalje rojake, kako je
dolžnost vsakomur, da služi Bogu in narodu!
Bogu, ki veli: odpuščaj! in narodu, ki
kliče po pomoči, ker ga pehajo v grob, da-si
je ustvarjen od Boga za — življenje!

Ena za vse zavedne pri-
morske Slovenke.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 23. februvarja 1901.

Državni zbor. (Zbornica poslancev.)

Zbornica je razpravljala v večerajnji seji
nujne predloge. Prvi je utemeljeval poslanec
Biankini svoj nujni predlog, tičeči se
klavzule o carini na italijanska vina in je
priporočal, naj se njegov predlog izroči od-
seku za vinogradno kulturo, čegar število
členov naj se poviša na 48. Posl. Kaiser
je govoril proti nujnosti. Ker je kakih 20
nujnih predlogov, ne bi razprava o predlogu
v zbornici pospešila stvari. Nujnost naj se
odkloni, predlog pa naj se izroči odseku.
Posl. Tamboosi (Tirolec) je govoril za nuj-
nost. Povdarjal je kako škodljiva je klavzula
v pogodbi z Italijo za vinogradnike v Istri
in je prosil zbornico naj glasuje za nujnost
Biankinijevega predloga. — Nemeč Gross
je govoril proti nujnosti čes, da to ne gre,
da za vsako stvar ni smeti staviti nujnih
predlogov, ker to da le ovira parlamentarno
delovanje. Posl. Wohlmayer je tožil, da
se radi narodnih prepírov nič ne stori za go-
podarske stvari. Nujnost Biankini-
jevega predloga je bila odklo-
njena in se je predlog izročil odseku.

Na to je poslanec Kaftan (Čeh) ute-
meljeval svoj predlog o občilih po vodah na
Češkem, Moravskem in v Sleziji. Stvar je
važna toliko za Čehe kolikor za Nemce in
obžalovati je, da so obema narodoma poti-
snili orožje v roke, mesto, da bi skupno ko-

rakala naprej na plodonosnih tleh. Ako se ne bomo hitro mobilizirali pred novimi trgovskimi in carinarskimi pogodbami, je zgubljena naša pozicija na svetovnem tržišču. Tudi nujnost Kaftanovega predloga je bila odklonjena. Istotako nujnost predloga poslanca Viehodila za odpravo erarijskih mitne. Slednje je bila odklonjena nujnost predloga poslanca Hoferja za zboljšanje položaja poštanih ekspeditorjev.

Včeraj so bile uložene tri važne interpellacije. Schönerer interpellira radi zasedanja kosa zemljišča v Kitaju, Nemeš Funke s tovariši radi izvedenja naredbi o odpravi jezikovnih naredbi. (Može se najbrže jezé, da češki jezik ni še s koreniko izrut iz vseh uradov!) in posl. Hauek radi pogovora cesarjevega z občinskim svetovalecem dunajskim Havranekom na plesu mesta dunajskega. (Sporočili smo bili tudi mi, da je cesar češki govoril z rečenim gospodom. Mari hočejo nemški srditeži cesarja poklicati na odgovor in opravičevanje!)

Tu moramo še omeniti viharne prizore med Čehi in predsednikom, ker je poslednji včeraj dal štiti le tri češke interpellacije (seveda v nemškem prevodu). Čehi so očitali predsedniku, da nadaljuje svoje nasilstvo in so hoteli vedeti, kaj je z ostalimi češkimi interpellacijami? Posl. Fort je vprašal, kje je garancija, da je prevod interpellacij pravičen? Grof Vetter se je izgovarjal, da se je stvar glede nemških interpellacij odločila še le predvčeršnjem in da ni bilo možno preskrbeti ostalih prevodov. Prevaja da jih urad za prevajanje državnega zakonika. Posl. Kraus je vprašal predsednika, kdo mu je dal pravico poverjati prevajanje omenjenemu uradu? Ko je predsednik, ves v zadregi, izjavil, da na vsa ta vprašanja odgovori jutri, je zavlada veselost po vsej zbornici, na kar je začel govoriti Biankini, kakor poročano gori.

Parlamentarne stvari. Včeraj je predsednik zbornice grof Vetter povabil k sebi načelnike klubov na posvetovanje. Došel je tudi ministerski predsednik, ki je apeliral, naj se omogoči prvo čitanje vladnih predlog. Roman Lupul je menil, naj bi bili po dve seji na teden posvečeni vladnim predlogom, dve pa nujnim predlogom. Krščanski socialist princ Liechtenstein in Poljak Jaworski sta pritrdila takoj. Nemeš Kaiser in Gross ter Čeh Pacák so bili drugačnega menenja, češ, da Lupulov predlog ne odgovarja poslovnemu redu. Šusteršič, Lupul in Kathrein so se izrekli za pospeševanje parlamentarnega dela. Ministerski predsednik je pojasnil na tozadevno vprašanje posl. Bärnreiterja, da so se vojaški nabori že začeli. Ako se zakon o kontingentu novincev ne reši do 15. marea, bi se moral nabor odložiti, kar bi povzročilo velike neprijetnosti za prebivalstvo.

Posl. Černy je predlagal, naj bi se povrnil k sistemu, po katerem bi se vladne predloge razpravljale v predpoludanskih, nujni predlogi pa v popoldnanskih sejah. S predlogom, naj bi načelniki delovali na stranke, da bi omejile nujne predloge, so bile baje zadovoljne vse stranke, izvzemši Čehé, ki so izjavili, da niso pooblašeni v tako pritrditve. Posl. Pacák je očital Kathreinu, da je intrigiral v ta namen, da so bili Čehi izključeni iz načelnistva proračunskega in železniškega odseka. Kathrein se je branil, izjavivši, da je pripravljen odložiti čast načelnika proračunskemu odseku. Slednjé je bil vsprejet predlog poslanca Pacáka, da se načelniki klubov še enkrat skličejo na posvetovanje.

Češki klub je včeraj storil sklep, ki pravi o bratski ljubavi. Vse tri svoje mandate v odseku za klavzulo o carini na vino je prepustil »Hrvatsko-slovenskemu klubu« imenoma: Robiču, Borčiču in Vukoviću.

Nenavađen dogodek. Sinočnja »Triester Zeitung« konstatuje z nekakim zadovoljstvom, da Čehi vzdle vsem viharjem teh dni niso izustili besede obstrukcije, ter se nadeja, da Čehi ne posežejo po skrajnih sredstvih. Še več: ob tej priliki se je dogodilo nekaj nenavadnega za naš nemški oficijozni list: svari namreč Nemeš, naj imajo več oziroma do narodne občutljivosti Čehov! Pa še več: žuga celo nemškimi radikalcem, da bodo oni morali nositi vsó odgovornost, ako pride katastrofa nad parlament.

Ali ni to nenavađen dogodek: pametna beseda v našem oficijoznem listu ozirom na boje med Nemeš in Čehi? Kaj, ko bi »Triester Zeitung« začela svoj lep nauk izvajati v svoji hiši in z ozirom na Slovence? Kaj,

ko bi enkrat začela pisati taka svarila tudi na adreso La'ov? Kaj, ko bi povedala tem poslednjim, da le oni se svojo nestrpnostjo nosijo odgovornost za vse zlo, ki nam prihaja iz sedanjih bojev? Kaj, ko bi enkrat spoštovana »Triester Zeitung« začela govoriti pošteno, da tudi Slovenci pripadajo narodu, ki ima pravico do ekzistence, da tudi Slovence ima v sebi čuteče srce, ljubezen do svoje krvi — narodni ponos in čut, na katerega treba ozir jemati?!

Dokler se to ne zgodi in dokler bo svoje lepe nauke ekspedirala le na Češko in za nemške radikale, a ne bo hotela videti, kako se tesno okolo nje gazi občutljivost najbolj nejih podanikov in se ne jemlje nikakega ozira na lahko umljivo, kar popolnoma vpravičeno razburjenje istih: dotlej ne bomo mogli verjeti v resnično pošteno voljo zaplečnikov nemškega lista.

† **Dragutin Grdenić.** V četrtek dne 21. so pokopali v Križevcih na Hrvatskem uzornega rodoljuba, jednega najodločnejših in najuglednejših pristašev stranke prava, zastopnika križevaškega okraja v hrvatskem saboru Dragutina Grdenića. Urednik »Hrvatske«, dr. Trešić-Pavičić, je imel krasen nagrobni govor, v katerem je slavil pokojnikovo delovanje in posebno poudarjal njega neustrašnost in junaštvo v narodnih bojih.

Tržaške vesti.

Katoliška »Edinos« krivoverskemu »Primorskemu listu«. V Gorici se je ustanovilo društvo (konsoreij) za vzdrževanje časopisa »Primorski list«. V tem društvu so skoraj izključno slovansko-latinski svečeniki. Glavni sotrudniki pri listu so nekateri gospodje, ki v goriškem semenišču vzgajajo mlade bogoslovce za svečeniški stan. Podporniki listu so tudi večinoma slovenski duhovniki, ki so naročeni nanj po več istosov ter ga razširjajo mej ljudstvo.

Kakšen bi moral biti torej »Primorski list« po svoji vsebini in po svojem delovanju na verskem in narodnem polju? V resnici pa je tak, da ga ne sme brez pohujšanja v roke vzeti veren katoličan, še manj pa pravi domo- ali rodoljub. Omenjamo zlasti njegove članke: »Napeljavanje v staroverski obred«. Toliko zavijanj, lažij, krive vere, in napadov na naše najdražje verske in narodne svetinje nismo še nikdar in nikjer, tudi v listih naših najhujših nasprotnikov, čitali, izvzemši njih »vrle soboritelje«, ki se zbirajo okolo »Ricerazione«, »Amice« in »Avvenire«. V omenjenih člankih so napadli slovansko cirilico, spisano po svetih bratih Cirilu in Metodu in posvečeno po rimskih papežih. Napadli so sveto slovensko unijatsko cerkev in imenovali njene obrede staroverske. Učili so nauk, kateremu je načelno nasprotna sv. katoliška cerkev, da se ima uvesti v cerkvene obrede moderna slovenščina in izbančiti sveti staroslovenski cerkveni jezik, zmešali so pojme, kaj spada v cerkvi v svete obrede in kaj — mej navadne javne cerkvene pobožnosti. Vrhunec svojemu fanatičnemu sovraštvu proti Ciril-Metodovi cerkvi so postavili v svoji trditvi, da je Ciril-Metodijsko cerkev iznašel Podgornik in ne papež Hadrijan II. Nam očitajo, da vedoma lažemo, ker smo trdili, da so v besedah »napeljavanje v staroverski obred« pod staroverskim obredom hoteli tako imenovati sv. katoliške unijatske obrede. Konfuznost jih je tako daleč pripeljala, da so pozabili, da je vera duša obreda, da se torej ljudi lahko napeljuje na staro vero, ne pa na staroverske obrede, katerih ni. In da res ni staroverskih obredov, to znate sami, sicer vam pa tudi mi dokažemo prihodnjé v daljšem članku.

Tudi prinesemo čiste in jasne katoliške nauke, katere so »latinski« učenjaki okolo »Primorskega lista« v svojem latinskem fanatizmu tako lahkomišljeno in brezdušno zasramovali.

Puro sangue triestin. Po tržaških vogalih vidimo te dni lepake, ki priporočajo kandidate (ki bodo seveda tudi izvoljeni) za odbor »Lege nazionale«. Med drugimi imeni zavzema jako odlično mesto na kandidatski listi odvokat dr. Pavel Reiser. Kdo je ta dr. Reiser?

Dr. Reiser je Žid z nemškim imenom, a rojen v Pragi in vsi njegovi sorodniki so odločni pristaši češke stranke. Tkega čisto-krvnega »tržaškega Italijana« priporoča laška stranka nič manj, nego tajnikom ultralaške lege. —

Mi ne bi niti omenjali tega, da ni laška stranka očitala našemu dru. Rybaču, da je tujec, ker je — Čeh! Sedaj pa je sama tako brezobrazna, da priporoča češkega Žida celo v odbor najbolj narodnega društva, kjer bo sedel med slavnimi Hortisi in drugimi takimi junaki. Ta masten grizljaj priporočamo posebno »Avanti«-ju, v jeden dokaz več, koliko je vredno judovsko narodno prepričanje!

Še nekaj! Pišejo nam: Včeraj je nekdo pisal, da je še 14 družin, ki niso še vpisane za ljudsko štetje! Jaz vam povem, da v onih 14 družinah niso vštete one družine, ki stanujejo v hiši štev. 18 v ulici Giulia, kjer se ni ne popisalo in ne vprašalo dotičnih stanovalcev kakih podatkih! Morda pa ne treba tega, ker je lastnik iste hiše — magistratni uradnik!?

»Narodni dom.« Od sv. Jakoba nam pišejo: Dan 22. februarja 1901 ostane nam šentjakobskim Slovincem neizbrisljiv. Tega dne priša je hiša na cerkvenem trgu št. 4 v last »Delalskega konsumnega društva pri sv. Jakobu«. To je naš »Narodni dom«. Od velicega navdušenja in nezmerne veselja radi te pridobitve ne pravimo danes družega, nego: Vsa čast in kvala našemu narodnemu vzbuditelju g. F. Rakuši, ustanovitelju in predsedniku »Delavskega konsumnega društva«, kateremu gre edina zaslug za pridobitev omenjenega doma. Srčno hvalo izrekamo pa tudi velicrednemu g. dr. Gregorinu, ki je zelo kočljivo stvar spretno izvel. Ta dva gospoda sta orala in sejala, a »Tržaška posojilnica in hranilnica« je dala svoj blagoslov. Hvala presrečna tudi njej!

Živeli naši vzgledni voditelji na delu za našo gospodarsko organizacijo!

Od sv. Jakoba nam pišejo: Ko smo ustanovili pri sv. Jakobu »Delavsko konsumno društvo«, prorokoval je nekoč g. Rakuša, da od sv. Jakoba se morajo razširjati žarki narodne zavednosti mej tržaške Slovence in danes, dne 22. februarja se je uresničilo Rakušeno prorokovanje.

Naš pozdrav naj bo vsaj za časa prvega navdušenja: »Živio Rakuša!«

Vročja prošnja do vseh slavnih županstev naše širne domovine. Zavod sv. Nikolaja, zavetišče za brezposelne služkinje v Trstu, deluje mirno, brez hrupa in šuma; a deluje uspešno, o čemer priča dejstvo, da je v teku 2 let in 4 mesecev vsprejel pod svoje okrilje nad 1300 deklet. To število kaže jasno, kako potreben je bil ta zavod. Tega ne zavedajo najbolj dekleta sama, ki kar trumoma vrejo pod njegovo zavetje, zbok česar so njegovi sicer obširni prostori vendar pretesni. Dekleta torej vedo, da so tu varna pred vsako navarnostjo in vsako zlobno roko. Ako se pa je vendar dogodilo da se kakemu dekletu dogodila še tako mala krivica, potem posreduje zavod, da se ta krivica odpravi čim preje. Dekleta so pa tudi hvaležna ter kažejo svojo hvaležnost s tem, da se ob nedeljah in praznikih zbirajo v zavodu ter pritkajo vanj kakor bi prihajala na svoj rodni dom. Svojo hvaležnost prikazujejo pa tudi s tom, da so poštene, pridne ter udane svojim gospodarjem. Gojenke zavoda ne vidijo v svojih gospodarjih mučitelje in zatiralce, pač pa dobrotnike in vzgojitelje. Družinam pa, v katerih je zavod prepričan, da bi v njih trpela čast in pravnost naših deklet, se ne dajejo nikake služkinje.

Prepričana sem bila že pred leti, da je v Trstu tako zavetišče potreben, a da je tako potrebno, bi ne bila mislila. Človeku se niti sanjati ne more, koliko sramote in solz zakrivajo tržaške stene, koliko je uničenih mladih bitij, ki plakajo med stenami hiš sramote.

Ne trdim, da so tu izključno le slovenska dekleta, ali večina teh nesrečnic pripada vendar-le našemu narodu! Pridite torej vi vsi, ki se pripravate za »načela« ter vidite smrtno orožje proti lastnemu bratu! Pridite in pogledajte v bolnišnice in prepričate se na lastne oči, da tukaj plakajo in prosijo pomoči dekleta v najlepši ženski dobi! Dekleta, katera bi delala čast nam in naši domovini, ako bi bile imele koga, da jih brani pred gladom in hijeno-uničevalko ženske sramežljivosti. Padle so in so zgubljene za vselej!

V tej stiski se je ustanovil zavod sv. Nikolaja ter je že preprečil sramoto mnogih slovenskih deklet, strl je hijeni glavo, potegnil je iz žrela našo nedolžno žensko mladino. Hijena sika sedaj na vse strani, ker je uvidela, da, dokler imajo dekleta tako močnega

varuha, ne pade jej več nobena žrtev v žrelo. Le-ta hijena združila se je sedaj se svojo tovarišico hidro-irredento ter sta napeli skupno vse svoje moči, da uničita to krepko trdnjavo; deloma se jima je tudi posrečilo, kajti ta trdnjava nimaveč lastnega krova! Stanovanje, ki je last Žida, nam je odpovedano in seliti se nam bo. Ali kam? Slovenskih stanovanj nimamo na razpolago, ako pa zaidemo zopet k našim zagriženim nasprotnikom pripravljenim nam je biti, da nasisti zopet pozeno iz pod strehe!

Sedaj smo torej na cesti brez strehe in premoženja! Kam se obrniti, kje iskati pomoči, ako ne pri onih, ki so dolžni nam pomagati? Slovenska županstva so takorekoč moralno prisiljena pomagati. Saj ne zahtevamo Bog vedi koliko, marveč zadovoljni smo, ako nam vsako županstvo prihi ti na pomoč samo se svoto 10 kron na leto. S tem bi županstva koristila v prvi vrsti sama sebi, kajti zavod je prihranil istim že velike svote bolniških stroškov, ker vsprejema tudi obolela dekleta v svojo oskrb. Zdravi jih rodoljubni g. dr. Martinis brezplačno in zdravila dobivajo tudi po znizanih cenah. Dobrote človekoljubnega zdravnika pa zavod ne sme zlorabiti, pač pa bo njegova dolžnost, ko pride do nekega imetja, da ga vsaj deloma odškoduje.

Kake stroške bi torej imele občine, ako bi mi taka dekleta pošiljali v javno bolnišnico, kjer ne le, da nimajo, če tudi za dragi denar, iste postrežbe, pač pa jih še žalijo v najsvetejših čustvih. To bi bil torej tudi materijalen dobiček občinam. Kaj pa naj rečemo v moralnem in narodnem oziru? To se ne da pisati in to vedo najbolj naši nasprotniki — zato je taka gonja proti zavodu. Oni dobro vedo, da jim pojde vse gladko iz pod rok, čim pridobe naše žene za-se. Kedo-li je potujčil nešteto našega življa v Trstu, ako ne naša slovenska mati? Oni jasno vidijo, da jim je odklenkalo za vselej čim se naša žena v Trstu vzbudi. Oni uvidevajo, da širjenje njih narodnosti sloni iz naših potujčenih žen. Oni vidijo torej, česar naši slovenski možje nočejo videti v svoji zaslepljenosti, namreč to, da narodu preti polom v prvi vrsti od strani naše slovenske žene. Potujčena žena tujčila bo tudi svoje otroke; zavedna žena uzgoji pa krepak naraščaj, kateremu pa njih gnjila kultura ne pride do živega! Vzdromite se toraj, slavna županstva in drugi rodoljubi, ter prihitite nam na pomoč, da rešimo iz kritičnega položaja našo žensko mladino. Zmagoslavja.

Razširjenje vodovoda »Aurisia«. (Brojence). S Proseka nam pišejo: Slavna družba »Aurisia« napravi nov vodovod, ki bo izveden po sredi križkih, proseških in kontoveljskih vinogradov. Temu vodovodu bo namen, dovajati v mesto večje množine potrebne vode in sicer iz izvira Brojence. Družba »Aurisia« ni našla druge poti nego preko gori omenjenih vinogradov. Dvakrat so prečevali dotični svet, da so v prvič preveč na debelo cenili, je sledila druga sodna cenitev, radi katere so prizadeti posestniki zelo nejevoljni. Slavna družba naj blagoizvoli vzeti na znanje, da se vodovod izvede kje drugje. Kajti vprvo bi se naši vinogradi, ki so bili dosedaj lepo v zavetju, preveč odprli poželjivim izletnikom v Miramar in bi se le-ti slobodno posluževali vsega, kar siromaki pridelujejo s težavo. V drugo pa ta slavna družba niti ne misli ta naša tla, ta naš zadnji zaklad plačati tako, kakor je vreden! Ona misli marveč kar tako z lahka pridobiti to ubogo rajo za svoje koristi. Ali ta raja se je začela zavedati in ne misli kar tako utakniti svojo glavo v zanjko.

Zato so se storili že potrebni koraki v obrambo pred to krivično namero. Tudi za povrnitev škode, ki so jo vse leto delali z merjenjem, so se storili potrebni koraki. In na zadnje zahtevamo najodločnejše, da nam ustvarijo popolno varnost za naše sadeže ter da nam na svoje stroške popravite zidove okolo zemljišč, ki bodo močno trpeli po izvrševanju tega projekta. Nadejamo se, da slavna družba ne prezre naših opravičenih zahtev.

Jeden prizadetih.

Nov zdravnik. Dr. Artur Rebula je pooblaščen izvrševati zdravniško prakso v našem mestu.

Umrl je včeraj tukajšnji nemški podkonzul Emilij Müller.

Iz ljubosumnosti. Sinoči ob 6. uri sprla se je 17-letna Norma Krašna pri sv. Jakobu s svojim ljubimcem 18-letnim Edvar-

dom Felnerjem. Med prepirom je on potegnil nož in prizadel žnjim svoji Normi nekoliko ran, ker, kakor je izjavil pozneje na policiji, ni hotela nič več vedeti o njegovi vroči ljubezni. Normo so povezali zdravniki, Edvarda pa redarstvena oblast.

Za družine, poškodovane po požaru v hiši 31 v ulici Molin a vento. Današnji »Piccolo« poroča, da je dobil inšpektorat hiše za uboge 100 kron, da jih razdeli med uboge družine, ki so brez strehe in pohištva vsled še nazaanjenega požara v ulici Molin a vento št. 31.

Kakor se nam poroča od strani poškodovanih družin samih, pa so iste vse skupaj dobile komaj 40 kron. Radovedni smo sedaj, kje je ostalo ž: 60 kron. Teh 40 kron je razdeljenih med 8 družin tako-le:

Družina v stanovanju št. 1, 6 K; št. 2, 4 K; št. 6, 4 K; št. 8, 5 K; št. 9, 5 K; št. 10, 6 K; št. 11, 2 K; št. 7, 8 K; skupaj torej 40 kron.

Ker so to same slovenske družine, priporočamo jih blagim srcem naših čitateljev, da jim, kdor more, pomaga v nesrebi in veliki bedi.

Mož z 72 jajei. Čudni ljudje so ti poljanji v slobodni luki, ki vam kar ne morejo videti mimo dočnega človeka, ako ima — polne žepe. Včeraj je zopet hotel poštnjak Fran M. iz Rovinja eksportirati 72 jaje, kar mu je pa na žalost preprečil neki stražnik in mu povedal, da sprejemajo tudi na tamošnjem inšpektoratu tako blago, inkasirati treba seveda v blagajni: Tigor. Ne vemo, da-li je bil trgovec z jajei s tem »gšeftom« zadovoljen ali ne, no faktum je ta, da se je res podal na inšpektorat, kjer je spraznil vse svoje žepe in 72 jaje izročil oficijalu Schnablu. Za plačo pa se pomenijo v ulici »tam-gor«.

Taka osoda je zadela tudi Justa S. z Grete, jednega onih navadnih trgovcev s sladkorjem; imel je 3 kg. tega blaga v žepu, tudi njega so poslali za možem »od jaje«.

Utopil se je v pijanosti. 50-letni Simon Juraš iz Šibenika in 25-letni Karol Carli iz Čresa, oba mornarja na parniku »Prazzatus«, sta se vračala minolo noč ob polnoči pijana iz mesta na parnik.

Na mostiču, ki vodi na parnik, pa sta se zvrnila in padla v morje.

Na obupno upitje priplul je na pomoč finančni parnik »Andreas«, čegar moštvo je izvleklo oba ponesrečenca nezavestna iz morja.

Skušali so ju spraviti k zavesti, kar se jim je s pomočjo došlega zdravnika iz zdravniške postaje, dr. Rocco, tudi posrečilo pri Carliju, Jurašu pa vsi poskusi niso mogli pomagati, ker je med tem že umrl.

Truplo utopljenca so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Požar je nastal včeraj zjutraj v hiši št. 7, ulice Rossetti, pogasili so domačini sami; škoda je malenkostna.

Dražbe premičnin. V poned., dne 25. februarja ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Risorta šte. 18 in v Škorklji, železna blagajna; na Opčinah, voz; v Sv. Križu št. 40, vino; v ulici Fontana št. 1, hišna oprava; v ulici delle Poste šte. 14, hišna oprava; v ulici Madonna št. 2, apartir na plin.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 2,2, ob 2. uri popoldne 3,8 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 766,5. — Danes plima ob 11.52 predp. in ob — pop.: oseka ob 6.19 popoldne in ob 5.53 popoldne.

»Trgovsko izobraževalno društvo« bo imelo jutri v nedeljo dne 24. t. m. ob 4. uri in tri četrti popoldne svoj občni zbor v prostorih »Slovenske čitalnice« ulica S. Francesco št. 2, 1. nadstropje, s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Raznosterosti. — Ker je društvo velike važnosti za naš trgovski stan, se nadejamo obile udeležbe

ODBOR.

Zavarovalnica za govejo živino na Opčinah naznanja, da bo imela jutri v nedeljo dne 24. t. m. svoj izredni občni zbor v prostorih g. dež. poslanca Iv. Goriupa na Opčinah št. 176. ob 4. uri pop. z nastopnim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika. 2. volitev novega odbora. 3. razni nasveti. 4. ustanovitve podružnice Kmetijske družbe za Trst in okolico in volitev odbora iste.

Razne vesti.

Čudni kulturonosci. Expedicije generalisima Walderseea v Tianfu, toliko bahalo naznanjene od nemških listov, ne bo. Čitatelji vedo, že zakaj. Cesarski dvor je privolil v kaznovanje kitajskih dostojanstvenikov, kakor zantevajo vlasti; le to je prosil kitajski dvor, da se dvojica obojenih dostojanstvenikov zaduši mesto obglavi. »Agramer Tagblatt« opaza k temu: Iz tega opisa je torej razvidno, da je grof Waldersee le zato žugal, da z ognjem in mečem udre v Taienfu, ker se mu je zdelo, da je kaznen zadušenja — po kitajskih pojmihi manje sramotna — preblaga.

Iz Singapura javljajo, da je kitajski cesar privolil v kazni, zahtevane od vlasti. Kazni se izvrše te dni, kjer bodo poslaniki kontrolirali izvršenje tega čina. »Agr. Tagblatt« zaključuje: Sedaj ne treba nič drugega še, nego da »zmagoviti« Waldersee »skalpe« usmrčenih obesi na svoj pas.

Domače zdravilo. Da se izogne morebitnega nesporazumljenja, dovoljujemo si izrečno poudariti, da je izdelovanje in prodajanje inseriranega izdelka bilo dovoljeno z odlokom e. kr. namestništva v Pragi od dne 5. maja 1895 št. 61266 in z odlokom e. kr. ministerstva za notranje stvari na Dunaju od dne 10. novembra 1895 št. 17464 ter da odgovarja oglas v polnem obsegu vsem dosedanjim postavnim določbam in oblastvenim zahtevam.

Trgovina in promet.

Narodno-gospodarski pomenki III.

»Dobra« imajo v narodno-gospodarskem pogledu pomen le z ozirom na njih vrednost. Naš razum se ne prenehoma bavi s cenitvami »dobro« ter jih presoja, da-li so porabna za zadovoljevanje potrebščin in v koliko so uporabna.

Vrednost »dobra« pa je dvojna in sicer vrednost za porabo in vrednost za zameno, katera slednja je v glavnem upoštevana v trgovini.

Vrednost »dobra« je splošna, ako isto zadovoljuje potrebščinam mnogih, posebna (specijalna) pa, ako dobro le zadovoljuje potrebščinam gotovih omejenih ljudskih ali družabniških krogov.

Afekejsko vrednost ima dobro, ako služi le potrebščinam jednega posameznika.

Čim večemu številu potrebščin služi dobro, tem obsežnejša je njegova vrednost. Menjalna vrednost je razmerje porabne vrednosti jednega dobra k porabni vrednosti drugega dobra.

Bitstvo zamene je v vsem našem življenju ukoreninjeno; priroda in človek se nahajata vedno v procesu zamenjavanja.

Menjalna vrednost ima seveda za podlago porabno vrednost, vendar pa se ti vrednosti ne pokrivata vsikdar, ali bolje: ne gresti vedno vsporedno. Lahko se v gotovih slučajih porabna vrednost »dobra« manjša; med tem ko se njegova menjalna vrednost večja, ali pa narobe. Navidezno protislovje — ne resnično — nastaja radi tega, ker se vrednost dobra motri z različnega stališča.

Med omikanimi narodi potiska menjalna vrednost porabno vedno bolj v ozadje. Kolikor bolj prvotne pa so razmere narodnega gospodarstva, kolikor bolj osamljena so osebna gospodarstva, toliko merodajnejša je porabna vrednost pred menjalno. Vsako dobro ima svojo vrednost, ker kakor hitro zgubi vrednost za vsako potrebščino, v istem trenutku neha biti dobro in je potem le navaden predmet, navadna stvar.

Kurz 4 1/2 % tržaških srečk na dunajski borzi je te dni poskočil na 600 kron in sicer za celih 150 kron, kar je v zvezi s tem, da bo že 1. junija t. l. zadnje srečkanje in ker jih je samo še 316, na katere pripade skupni dobiček 154.560 kron.

»Narodni listy« omenjajo k temu: Ako pomislimo, da znaša najmanjši dobiček teh srečk 100 gid, konv. velj., njih nominalna vrednost pa je samo 210 kron, torej moramo uvideti, da je povišanje kurza več nego pretirano.

Brzjavna poročila.

Shod avstrijskih mest.

DUNAJ 23. (B.) Za dva dneva odmerjeni shod avstrijskih mest je bil utvorjen danes predpopoldne po županu dru. Luegerju v dvorani za mestne seje. Župan dr. Lueger je pozdravil došlece najpristraneje in jim je izrekel najtoplejšo zahvalo na njih prihod;

opozoril jih je na naloge shoda, je izrekel svoje zadoščenje na tem, da so zastopane vse narodnosti in je zaključil svoj nagovor z živio-klicem na cesarja, kateri klie je bil navdušeno sprejet.

Na to so bili izvoljeni v predsedništvo županje iz Solnograda, Lvova, Gradea in Trsta. Za tem so prešli v razpravo o dnevnem redu.

Odlikovanja povodom pariške razstave.

DUNAJ 23. (B.) Kakor javljajo listi, je cesar povodom pariške svetovne razstave podelil 300 odlikovanj Avstrijcem, mej istimi generalnemu komisarju, sekejskemu načelniku Exnerju, veliki križ Fran Josipovega reda.

Obisk cesarja v umetniškem domu.

DUNAJ 23. (B.) Njegovo Vel. cesar je obiskal danes razstavo akvarelistov (slikarjev) v umetniškem domu.

Državni zbor.

DUNAJ 23. (Zbornica poslancev). Predsednik je otvoril sejo ob 11. uri in tričetrt. Poslanec Haase, ki je danes prvokrat prišel v zbornico, je storil obljubo. Predsednik je prijavil, da so posl. Eisenkolb in tovariši (nemški radikalei) neko interpelacijo, ki je provzročila izpoditikanja umaknili na lojalen način in izjavil, da ta interpelacija je obsevala le avtentičen prevod »moralne teologije Alfonza Liqueurja! Proč od Rima! (Velik hrup na strani Vsenemceev, mej kliei v centru) Dr. Kathrein je zaklical v hrup s povzdignjenim glasom: Jaz protestujem v imenu vsega kluba mojega proti temu ostudnemu sumničanju. Nikakor res, da je ta interpelacija natančnejša ali le približen prevod moralne teologije Alfonza Luegerja. (Mej kliei) Wolf: Proč od Rima! Katrein: Jaz moram v imenu katoliške cerkve odločno protestirati. (Viharno pritrjevanje in ploskanje.) Wolf s močnim glasom: Proč od Rima! Proč od Rima! (Velik trajajoč hrup, glasni mejklicie. Več poslancev se oglašajo za besedo.) Predsednik je odredil tajno sejo za prečitavanje druge interpelacije Schönherjeve. Seja se vrši sedaj.

Vna ja politika Japonske.

BEROLIN 23. (B.) Wolfova pisarna javlja iz Tokia: Z ozirom na predstoječo debato v parlamentu glede vnaje politike Japonske, so tukajšnje vladne novine ostro nastopile proti trditvam ruskih listov o političnem približanju Japonske k Rusiji.

Te novine izjavljajo, da vojaški vspehi Ruske v Mandžuriji niso toliko, da bi strahovali Japonsko.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 23. (B.) »Daily Telegraph« javlja iz De-Aara: Po splahnenju reke Oranje, ki je bila poprej narasla, je omogočilo bežeti Burom, udršim v kapsko kolonijo, da so prekoračili reko in se umaknili v slobodno državo Oranje. Vendar pritiskajo na Dewetha in Fronemanna geeral Knox in drugi angleški volje.

KAPSTADT 22. (B.) Uradno poročajo: V tednu od 10—16 februarja je obolelo na kugi 20 oseb — 1 Evropejec in 19 črncev, 3 osebe pa so umrle. Poleg tega so bili v istem tednu 104 črncev v zdravniški oskrbi.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 23. (B.) »Standard« javlja iz Šangaja, da je izdan cesarski dekret, s katerim je ukazano uradnikom v Pekingju, naj palače v »prepovedanem mestu« hitro popravijo zopet in jih pripravijo za dvor, ki, kakor se čuje, zadnje dni meseca marca zapusti Singanfu.

Odvetniški koncipijent

in kazenski zagovornik i š č e mesto. Naslov se izve pri upravi »Edinosti«.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

ulica S. Francesco št. 2, 1. n.

(Slovenska čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjico po 6 %, na zastavo po 5 1/2 %.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Postno hranilnični račun 816.004.

Zahvala!

Podpisani se najtopleje zahvaljuje vrlemu pevskeemu društvu »Adrija« katero je brezplačno pevalo v cerkvi in na pokopališču o pogrebu pok.

Ivana Rebeka

Barkovlje, dne 20. februarja 1901.

Zalujoca družina in sorodniki.

POZIV

na

prvo redno sobranje

Posojilnega in konsumnega društva v Riemanjih.

uknjižene zadruge z neomejenim poroštvom ki se bode vršilo

v nedeljo dne 3. marca 1901 ob 4. uri popoldne

se sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo starešinstva.
2. O lobritev letnega računa za l. 1900
3. Določitev nagrade delavnim članom.
4. Sprememba pravil.
5. Nakup društvenih prostorov.
6. Razdelitev čistega dobička.
7. Volitev starešinstva in nadzorstva.
8. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

Starešinstvo.

Gospodarsko društvo na Kontovelju

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

vabi na

I. letni občni zbor

ki bo

v nedeljo dne 3. aprila 1901

v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika
3. Poročilo blagajnika.
4. Razni predlogi.
5. Volitev.

Na Kontovelju, 23. februarja 1901

ODBOR.

V najem se odda ob deželni cesti Ribnica-Kočevje ležeče

GOSTILNA

oddaljena od trga Ribnice 10 minut. Pojasnila daje lastnik Anton Pajnič, Goričavos pošta Ribnica, Dolenjsko.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

• T R S T •

TOVARNA:

Via Tesa,

vogal

Via Limitanea

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 2

(šolsko poslopje)

in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko halo)

priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Polne naročbe se izvrše v tistem dnevu.

Odpokiljatev je pošiljne prosta.

Prezema vsako delo na debelo in drobno

ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič

čevlj. mojster

Dunajska filjalka
Pratne vloge na knjižice s 4%.
 Posojila, brezno posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plzni, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Sloveci profesorji zdra-
 vilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno
tinkture
lekarnarja Piccoli
 v Ljubljani
 dvornega založnika
 Nj. Svetosti papeža
 kot želoce krepčujoče in
 tek vzbujajoče, dalje kot
 prebavljanje in telesno
 odprtje pospešujoče sredstvo, posebno onim, ki
 tipé na navadnem telesnem zaprtju.
 Razpočila se proti povzpetju v škatlicah po 12 in več steklenic.

Razsežno jamstvo

Ludovik Borovnik
 tovarna in izdelovalnica precizijskih pušk
 Borovlje (Ferlach) Koroško
 priporoča

svoje najboljšje in zanesljive puške vseh sistemov
 in kalibrov. Znamenite in oestrorelnne puške za
 šibre, risanice, lovske kratke puške in dvo-
 cevke za cele krogle iz dobrega kovanega materiala,
 najsolidnejše puškarsko ročno delo ter dobro preskušano
 komade, ki ne ugajajo sprejemam nazaj, jih zamenjam
 ali pa povrnem denar. Sprejemam v popraviljanje
 vse, izdelavam cevi v stare puške, nova kopita, pre-
 delavam puške za nabijanje od spredaj v take za na-
 bijanje od zadaj itd. Pri najsolidnejšem delu
 od zmerno cene.

Slovenski cenik pošljem na zahtevanje brez-
 plačno in franko

Mlin z 9 kameni
 stanovanjem in bližnim zemljiščem,
 odaljen 5 minut od postaje sedaj pri-
 čete Vipavske železnice, odda se
 s 1. julijem 1901 v najem

Krasna lega, vse v dobrem stanu.
 P o n u b e n a »Grof Coroninijevo
 oskrbnitvo na Vogerskem pošta St.
 Peter pri Gorici.

Varstvena znamka: **SIDRO.**
LINIMENT. CAPSICI COMP.
 iz Richterjeve lekarne v Pragi
 pripoznano izvrstno, bolečine blažeče
 mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in
 po 2 K po vseh lekarnah.
 Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega
 domačega zdravila naj se pazi edino le na
 originalne steklenice v zavrtki z našo var-
 stveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve
 lekarne in le tedaj je gotovo, da se
 sprejme originalni izdelek.
 Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
 Elizabetine ulice 5.

Veliki mesečni semenj

za živino in vsakovrstno blago

v Herpeljah (Istra)

obdržava se že 3 leta vsakega 2. dne v mescu (ako pade ta dan na nedeljo
 ali praznik, pa naslednji delavnik) v popolno zadovoljnost prodajalcev in
 kupcev.
 Herpelje so v jako ugodnih železniških zvezah s Trstom, Istro, Goriško,
 Kranjsko itd., vsled česar ne provzročajo dovažanje in odvažanje živine in raznega
 blaga nikakoršnih ovir.
 Priporoča se slavnemu občinstvu

vaško načelnitvo.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov
 dolgimi Loreley-lasmi do-
 bila sem jih vsled 14-me-
 sečne uporabe svoje samo-
 iznajdene pomade. To so
 najslavnejše avtoritete pri-
 znale za jedino sredstvo,
 ki ne provzroča izpadanja
 las, pospešuje rast istih,
 poživlja lasnik pospešuje
 pri gospodih polno močno
 rast brk ter daje že po
 kratki uporabi lasem na
 glavi kakor tudi brkam
 naraven lesk ter polnost
 in ohrani te pred zgod-
 njim osivljenjem do naj-
 višje starosti.

Cena lončka 1 gl.
 2 gl. 3 gl. 5 gl.
 Pošljim po pošti
 vsak dan, ako se
 znesek naprej pošlje
 ali pa s poštnim po-
 vzajem povsem
 svetu iz tovarne.
 kamor naj se pošilj
 ljajo vsa naročila.

Ana Csillag
 Dunaj I., Seilergasse 5.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,
 v Gorici

Gospodska ulica št. 7., I. nadstr.
 v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega,
 če tudi ni član društva in se obrestu-
 jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni
 davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
 menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %.

Uradije vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
 in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
 in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000
 Poštno-bran. račun št. 837.315.

Absolviran

učiteljski kandidat želi sprejeti
 poučevanje v slovenskem in
 nemškem jeziku; večje je tudi v poučevanju glasbe. Po-
 nudi pod „Lira 20“ Trst, poste restante centrala.

Trgov.-obrtina registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.
 V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki s
 aalože za najmanj jedno leto po 5%, na-
 vadne po 4 1/2 % in vloge na Conto-corrent
 po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih
 zavodov brez izgube obresti ter izdaja v za-
 meno lastne. Rentni davek plačuje zadruga
 sama.

Daje posojila na poročstvo ali zastavo na
 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih
 obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno
 odplačevanje, s tekočim računom po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo de-
 lež po 300 kron po 1 krono na teden, ali
 daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obre-
 stujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom
 položnice na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in
 od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
 od 9—12. dopoldne.

Sorodnikom in znancem naznanjam, da bo povodom
 obletnice smrti nepozabnega mi soproga, gospoda

Ivana Šabca

v sredo dne 27. t. m. ob 10 1/2 uri predpoludne v cerkvi
 sv. Antona novega sv. maša za pokoj duše pokojnikov.

Antonieta vdova Šabec.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, S. W.

Na košček sladkorja vlijete, kadar treba, 20 do 40
 kapljic ter jih zavijete ali pa drgnite ali namočite zu-
 nanja boleča mesta, da pomirite takoj živce z

A. Thierry-jevim balzamom

sè zeleno varnostno znamko »nuna« in na kovinski ka-
 pici (zamašku) vtisnjeno trdko: Edino pristno.
 Vdobja se v lekarnah. Po pošti 12 malih
 ali 6 velikih steklenic 4 krone. Steklenico na poskušnjo
 z navodilom uporabe in izkazom zalog celega sveta po-
 šilja po predplačilu 1 krone 20 stotink lekarnarja A.
 Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatecu (Ro-
 hitsch-Sauerbrunn). Pred ponarejanjem naj se varuje
 in pazi pri nakupu edino le v vseh civiliziranih dr-
 žavah registrirano varstveno znamko »nuna«.

Za 10 K

genfska rem. ura iz plaque
 zlata je edina galvanirana
 s 14 karatnim zlatom po-
 mešana dražestna ura, koja
 vsakdo ceni na 100 K. V
 resnici pa stane z bogato
 graviranimi in odskočljivim
 pokrovom, nepresežnim
 jamstvom v dobroti in
 preciziji da 5 let le 10 K; anker repa-
 sirana, 3 okrovi 14 K; remontoir iz prist-
 nega srebra, s 15 kamenčki, s 3 močnimi in
 bogato graviranimi srebrnimi okrovi, kot
 najboljša ura pripoznana, izvenredno močna
 16 K; nikelnasta, dobro regulirana 7 K
 50 stot. najelegantnejša verižica iz plaque
 zlata za gospode in dame 4 K.

Za 10 kron

M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse 3.

14 karatni zlati prstani

za dame in gospode pomešani
 s pristnim srebrom. Vsak
 prstan nosi e. k. novčarski
 pečat. Jamči se za dolgotrajno
 stanovitost. Biseri in barv.
 kamenčki so zelo umetno izbrušeni in se
 čudežno svetijo. Stane 2 K, močnejši 3 K;
 poročni prstani 2 K 25 stot. (za mero se
 vpošlje odrezek papirčka).

Privlačljiva novost!
 Koncertna piston pi-
 šalka vzbuja povsod
 radi nje dobre konstrukcije solidnega iz-
 delovanja in nizke cene, veliko presenečenje.
 Brez sekirje zamore svirati vsak najlepše
 plesne komade, korač., pesni itd. Instrument
 ima 28 glasov, koje spremljajo kaj čudežno
 basi. Stane 5 K. Bogato ilustr. cenik gratis.

M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse 3.

Kwizdov Korneuburski prašek za krmljenje živine

Veterinarno-dijetično sred-
 stvo za konje, govedo in ovce.
 Rabljen skoro 50 let v nanogih hle-
 vih, kedar živina nima rada jesti, kedar
 slabo prebavlja v znojšanju in pomno-
 žitev rodilnosti mleka pri kravah.
 Cena 1/2 škatljica kron 1.40. 1/2 škat-
 ljice 70 stot. Pristien je le se zdravil-
 stoječo varnostno znamko ter je na
 prodaj v vseh lekarnah in drogerijah
 Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,
 c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in
 knežje boigarski dvorni zalagatelj.
 Okrožni lekarnar, Korneuburg
 pri Dunaju.

Srečkanje nepreklicno

23. marca 1901

Glavni dobitek v vrednosti

60.000 KRON

v gotovini z 20 % odbitkom.

Srečke „Invalidendank“

po 1 krono.

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co.
 Mercurio Triestino, Ig. Neu-
 mann, Henrik Schiffmann.